

AntiFXa-tutkimuksen (3828 P –AntiFXa) pyyntökäytäntöjen selkeyttäminen Peijaksen sairaalassa

Tutkimus	3828	P -AntiFXa	P -Antifaktori X-aktiivisuus
Asia	AntiFXa-aamunäyte suositellaan otettavaksi näytteenoton aamukierrolla n. klo 7, jolloin kiireellisinä pyydettyjen tutkimusten tulokset valmistuvat klo 9 mennessä.		
Yhteyshenkilöt	lääkäri Lotta Joutsu-Korhonen, lotta.joutsu-korhonen@hus.fi, 050 427 2402, kemisti Jari Leinonen, jari.leinonen@hus.fi 050 427 0591 ja kemisti Pirjo Juutilainen, pirjo.juutilainen@hus.fi 050 427 0532		
Indikaatiot	Pienimolekyylisten hepariinien (LMWH) ja muiden hyytymistekijä Xa:n estäjien (esim. danaparoidi, fondaparinuxi) käytön seuranta erityistilanteissa.		
Asia	<p>Tutkimusta käytetään hepariinin tai hepariinin kaltaisten antikoagulanttien aiheuttaman hyytymistekijä X:n aktiivisuuden estovaikutuksen seurantaan. Pienimolekyylisten hepariinien (LMWH) käyttö ei yleensä vaadi laboratorioseurainta. Pitoisuusmääritykset ovat kuitenkin aiheellisia lapsipotilaille sekä suurentuneen vuotovaaran, maksan ja munuaisten vajaatoiminnan sekä raskauden yhteydessä. Tutkimuksesta on hyötyä arvioitaessa huomattavan obeesien tai pienipainoisten potilaiden hepariininannosta. Myös trombolyytisen hoidon jälkeen sekä antitrombotisen kombinaatiolääkityksen yhteydessä ajoittainen AntiFXa-määritys voi olla tarpeen vuoto-riskin arvioimiseksi. Pitoisuuksia seurataan myös dialyysin ja plasmanvaihtojen yhteydessä. Munuaisten vajaatoiminnassa jopa profylaksiannos (daltepariini, enoksapariini) voi kumuloitua.</p> <p>Laboratorioseurannassa näytteenoton oikea ajoitus on tärkeää. Huippupitoisuus saatetaan 3-4 tuntia pistoksesta: 1 mg/kg enoksapariinin tai 100 U/kg daltepariinin (sc) vaste on tavallisesti n. 0.7-1.0 anti-FXa U/ml. Noin 10 tuntia lääkkeen annosta eli 2-pistoshoidossa hieman ennen seuraavaa pistosta, hoitoannoksen tavoitearvot ovat yleensä 0.3-0.5 anti-FXa U/ml.</p> <p>AntiFXa-aamunäyte suositellaan otettavaksi näytteenoton aamukierrolla noin klo 7 aikaan. Tutkimuspyyntö tehdään aamukierrolle (AAMU eli klo 7). Mikäli tuloksen halutaan olevan käytettävissä klo 9 mennessä, P -AntiFXa-tutkimus tulee pyytää kiireellisenä. LMWH-lääkkeen antoajoiksi osastoilla suositellaan klo 9 ja klo 21, jolloin klo 7 aamunäyte edustaa 10 tunnin ajankohtaa. Toimintatapa on kliinisesti perusteltua ja kiireellisenä pyydettyjen näytteiden tulokset ovat käytössä ennen uutta pistosta. Näissä kiireellisissä tapauksissa osastoa pyydetään toimittamaan näytteet laboratorioon. Peijaksen laboratorio lähettää näytteet Meilahden laboratorioon taksilla klo 7.30.</p> <p>Toisaalta jos lääke annostellaan klo 7-8 ja klo 19-20, AntiFXa-näyte edustaa ns. 11-12 tunnin näytettä eli tasoa ennen uutta annosta (kliinisesti sama kuin 10 t näyte). Ongelma</p>		

on, että silloin laboratoriotulos ei ole käytettävissä, kun uusi annos annetaan. Tällöin on myös erityisesti huolehdittava, että näyte otetaan ennen lääkkeen pistämistä.

Kun näytteet otetaan aamukierrolla (aamuyön tuntien sijaan), tutkimuksen hinta on 8,70 € Päivystysaikana hinta on 13,00 €

Tiedustelut

Meilahden sairaalan laboratorio puh. (09) 471 74330, päivystysaikana 72574.

Peijaksen laboratorio puh. (09) 471 67278, päivystysaikana 69147.

Allekirjoitukset

Johanna Kaartinen osastonylilääkäri Päivystys ja valvonta Medisiininen tulosyksikkö Peijaksen sairaala puh. 050 427 9863	Anne Vakkuri ylilääkäri Anestesia ja tehohoito Operatiivinen tulosyksikkö Peijaksen sairaala puh. 050 427 9761	Lotta Joutsu-Korhonen erikoislääkäri HUSLAB Meilahden sairaalan laboratorio puh. 050 427 2402	Pirjo Juutilainen sairaalakemisti HUSLAB Peijaksen sairaalan laboratorio puh. 050 427 0532
---	---	---	--